Dosarul nr. 21r-1031/24 Judecător: Dumitru Bosîi
nr. electronic 1-23182407-02-21r-23052024 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

D E C I Z I E

25 septembrie 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa pe:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Silvia Cecan
Judecătorii Denis Băbălău
Vladislav Schibin

Judecând în ordine de recurs, recursul avocatului Eduard Calmațui în interesele condamnatului Istrati Simion, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Istrati Simion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova prin care invocă condiţii de detenţie în instituţiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pe perioada 21.06.2021 pînă în prezent.

Procedura de înștiințare a părţilor a fost îndeplinită.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, 23 mai 2024-25 septembrie 2025.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. Istrati Simion ***** a trimis poştal la data de 18.12.2023, plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare invocând că a fost şi este deţinut în penitenciarul nr. 4 Cricova, în care este deţinut în Penitenciarul nr. 4 pînă în prezent, în condiţii inumane şi degradante de detenţie.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Istrati Simion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova prin care invocă condiţii de detenţie în instituţiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pe perioada 21.06.2021 pînă în prezent.

3. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2024, avocatul Eduard Calmați în interesele condamnatului Istrati Simion a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărîri prin care plîngerea să fie admisă integral, în sensul formulat.
4. În motivarea recursului s-a invocat că în susţinerea cererii sale privind condiţiile rele de detenţie, recurentul a precizat despre faptul că, fiind deţinut în penitenciarul nr. 4 Cricova, s-a aflat în condiţii inumane şi degradante, în special în sectorul locativ nr. 4, unde se află aproximativ 20 de persoane. De asemenea, Recurentul a indicat că îşi ispăşeşte pedeapsa privativă de libertate în condiţii precare, în concret, de imposibilitatea de a fi asigurat cu o igienă sanitară corespunzătoare demnătăţii umane, precum şi condiţiile de iluminare, care sunt necesare pentru asigurarea stării fiziologice necesare organismului uman.
5. Administraţia penitenciară nu a probat faptul că condamnatului i s-a asigurat condiţii decente de trai în perioada aflării lui în custodia statului în penitenciarul nr. 4 Cricova.
6. Făcând trimitere la raportul administraţiei penitenciare cu privire la condiţiile de detenţie, acesta conţine precizarea precum că „încăperea este iluminată natural prin 3 geamuri cu dimensiunile 150 cm X 100 cm. cu vedere în zona locativă. de asemenea este iluminată şi artificial”. Consideră că gradul de asigurare a iluminării celulei unde recurentul îşi ispăşeşte sentinţa, nu atinge pragul necesar pentru ochiul uman, mai ales că lumina are efect asupra vederii, dar şi asupra sănătăţii, funcţiilor organismului, mai ales asupra sistemului nervos şi endocrin. Dacă apare insomnia şi tulburări de somn se poate deteriora sănătatea organismului. Odihna este importantă pentru prevenirea stresului, depresiei, bolilor metabolice, cardiovasculare, etc. Expunerea la un nivel inadecvat de lumină poate perturba ritmurile circadiene normale, având consecinţe asupra sănătăţii şi performanţei în diferite activităţi.
7. De asemenea, potrivit Metodologiei cu privire la evaluarea condiţiilor de detenţie prin prisma respectării prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, Capitolul I pct.2. Evaluarea condiţiilor de detenţie se realizează cu scopul de a constata/stabili situaţia de fapt din instituţiile penitenciare, referitoare, în special, la următoarele aspecte materiale: 1) corespunderea spaţiului de detenţie per deţinut; 2) dotarea corespunzătoare a celulelor de detenţie; 3) starea materială a reparaţiei din celulă; 4) alimentarea corespunzătoare; 5) asigurarea dreptului de a face baie; 6] asigurarea dreptului la igiena personală; 7) corespunderea facilităţilor sanitare; 8) lipsa de paraziţi în celule; 9) ventilaţia, lumina corespunzătoare; 10) sistemul de încălzire; 11) salubrizarea corespunzătoare a celulelor; 12) timpul suficient pentru exerciţii în aer liber; 13) oferta de activităţi ocupaţionale; 14) asigurarea

dreptului de a nu fi supus fumatului pasiv; 15) asigurarea dreptului la asistenţă medicală corespunzătoare, etc.

8. Iar, cu referinţă la Capitolul II pct. 9) ventilaţia, lumina corespunzătoare - se va indica numărul de geamuri si parametrii tehnici ai acestora, amplasarea grilajelor la geamuri. Se va descrie sistemul de ventilaţie artificială si dispozitivele care asigură iluminarea artificială. Se vor capta imagini fotografice si se vor scana actele relevante. Consideră că adminstraţia penitenciară nu a ţinut cont de aceste rigori, limitându-se la o expunere generală insuficientă.
9. Avocatul invocă reglementările conţinute în Ghidul practic de monitorizare a locurilor de detenţie, care conţin anumite standarde de detenţie, citäm, „în toate încăperile unde deţinuţii locuiesc sau lucrează: (a) Ferestrele trebuie să fie suficient de mari, ca să permită deţinuţilor să citească sau să lucreze la lumina de zi si să fie construite, astfel încât să permită accesul aerului proaspăt, indiferent dacă există sau nu un sistem de aerisire: (h) Deţinuţii trebuie să aibă acces la su ficientă lumină artificială pentru a putea citi sau lucra fără a-i afecta vederea."
10. Cu referire la alte condiţii de igienă sanitară, acelaşi document precizează următoarele: Utilităţile sanitare. Instalatile sanitare trebuie să fie adecvate pentru a permite fiecărui deţinut să-i satisfacă necesităţile fiziologice oricând au nevoie în condiţii curate si decente. Deţinuţii trebuie să aibă acces la utilităţile sanitare care respectă intimitatea lor si sunt igienice. Accesul, la necesitate. Ia toalete curate si menţinerea unor standarde de igienă sunt componente vitale ale unui mediu uman".
11. În continaure, precizează că datele expuse de către adminstraţia penitenciară, precum că secţia unde este repartizat Recurentul conţine 43 m2 nu corespund realităţii, astfel, se urmăreşte o ducere în eroare a instanţei.
12. În primul rând, suprafaţa celulelor indicate din Penitenciarul nr. 4 Cricova, în care este deţinut Recurentul, se referă la o suprafaţă totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare, totodată, instituţia penitenciară a prezentat date cu privire la numărul de paturi amplasate în celulele la care s-a făcut trimitere, fapt recunoscut şi de administraţia penitenciarului precum că celule sunt de un spaţiu sub minimul acceptabil,
13. Chiar şi în pofida acestui fapt, nu se atinge pragul adecvat de 4 m2 pentru fiecare condamnat, care presupune, pentru 20 de persoane, inclusiv cu Recurentul, o suprafaţă de 80 m2, nu 43 m2 menţionaţi de administraţia penitenciară, când de facto, sunt chiar 28 m2.
14. În temeiul celor expuse, consideră neîntemeiate concluziile instanţei, precum că „condamnatul a avut posibilitatea de a se deplasa de la deşteptare pînă la stingere pe teritoriul zonei locative unde se deţinea, are posibilitatea de a participa la diferite activităţi, de a frecventa biblioteca si biserica din penitenciar, astfel sectoarele tip Barac au fost divizate în secţii pentru îmbunătăţirea

condiţiilor de detenţie pentru aceştia, motiv din care instanţa constată că Penitenciarul nr. 4 Cricova a întreprins acţiuni reale pentru a asigura minime condiţii pentru condamnat", deoarece aceste raţiuni nu sunt suficiente pentru a se constata că nu este o supraaglomerare a penitenciarelor. Suprapopularea instituţiilor penitenciare în Republica Moldova constituie un aspect grav care generează condiţii inumane de detenţie şi devine o premisă pentru tratarea nedreaptă şi inechitabilă. Aceasta compromite nu doar integritatea fizică, psihologică a deţinuţilor, ci şi subminează eforturile de reintegrare socială. Întrucât numărul deţinuţilor depăşeşte capacitatea instituţiilor penitenciare, spaţiile sunt supraaglomerate, resursele limitate, iar personalul insuficient pentru a asigura un mediu sigur şi adecvat. Carenţele enumerate duc la degradarea calităţii vieţii în închisori, inclusiv la lipsa accesului la servicii medicale adecvate, la igienă precară şi la supraîncărcare emoţională.

15. Relele tratamente devin astfel inevitabile, iar deţinuţii sunt expuşi la riscul de a fi victime ale abuzurilor, violenţei şi discriminării. încălcările drepturilor fundamentale, cum ar fi dreptul la integritate şi demnitate umană, devin active, afectând nu doar individul, ci şi societatea în ansamblu prin perpetuarea unui cerc vicios al infracţionalităţii şi al excluziunii sociale.
16. În prezenta speţă, s-a constatat cu certitudine despre faptul că Istrati Simion a fost deţinut în condiţii contrare care nu corespund standardelor internaţionale ce ar exclude un tratament inuman şi/sau degradant.
17. Consideră că dificultăţile cu care s-a confruntat recurentul pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr. 4 Cricova, în calitate de condamnat, au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar art. 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.
18. Finalizând, consideră că încheierea contestată este neîntemeiată, iar respingerea plângerii Recurentului de a constata condiţiile degradante de detenţie, generează riscul condamnării statului Republica Moldova la CEDO, Recurentul fiind în drept să invoce că epuizarea căilor interne de atac a avut loc.
19. Articolul 3 din CEDO le impune Statelor Contractante obligaţia de a se abţine de la supunerea unei persoane la rele tratamente. Astfel, în vederea protejării integrităţii fizice şi psihice a persoanei aflate sub jurisdicţia lor, statele au o serie de obligaţii pozitive. Obligaţia pozitivă a Statelor Contractante constă în întreprinderea unor măsuri adecvate pentru a împiedica ca persoanele aflate sub jurisdicţia lor să fie supuse torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, indiferent dacă respectivele acţiuni au fost aplicate de către autorităţile statului sau de particulari. Aşa cum s-a observat în cauza Pretty v. Regatul Unit, Curtea menţionează în acest context şi obligaţia negativă a statelor de a nu supune persoanele aflate sub jurisdicţia lor la rele tratamente contrare

art. 3 din Convenţie. Republica Moldova a făcut obiectul a numeroase plângeri în care se invocase art. 3 din Convenţie ca urmare a relelor tratamente aplicate de către agenţi ai statului în cazul unor persoane aflate în situaţii de vulnerabilitate.

20. Articolul 3 din Convenţie interzice nu doar tratamentele inumane şi degradante, dar şi pedepsele care le pot fi considerate astfel. Deşi o persoană poate fi umilită prin simplu fapt al condamnării sale penale, totuşi situaţia va intra în domeniul de aplicare a art. 3, doar atunci când persoana este umilită nu numai prin simpla condamnare, dar şi prin modul de executare a pedepsei aplicate.

21. În jurisprudenţa sa, Curtea a remarcat că art. 3 îi impune statului să se asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii umane, astfel încât modul şi metodele de executare a măsurilor impuse sau a pedepsei să nu-i cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi, având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare, hrană adecvată.

22. În numeroase cauze în care reclamanţii se plângeau de condiţiile în care au fost deţinuţi, Curtea face trimitere la concluziile Rapoartelor CPT, Comitetului pentru Drepturile Omului al ONU şi Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova în urma vizitei efectuate în Republica Moldova în perioadele corespunzătoare deţinerii reclamanţilor, în care erau relevate o serie de aspecte apreciate de instanţa europeană ca neîntrunind exigenţele articolului 3 din Convenţie: „supraaglomerarea celulelor, paturile insuficiente, condiţiile sanitare inadecvate, celulele infectate cu paraziţi, accesul la lumina zilei foarte limitat, aerul poluat şi umed, lipsa ventilării, încălzirii, posibilităţilor de recreare, acordării asistenţei medicale şi hranei adecvate.”

23. Mai mult, în cauza Ostrovar, Curtea a considerat că în speţă Guvernul nu şi-a onorat obligaţia de a proteja sănătatea reclamantului care, deşi suferea de astmă, era deţinut în celulă douăzeci şi trei de ore pe zi, împreună cu alţi deţinuţi cărora le era permis să fumeze şi, cu toate că administraţia închisorii cunoştea starea lui, nu a întreprins nici o măsură de a-l separa de aceştia. Având în vedere efectele cumulative ale condiţiilor din celulă, expunerea la fumul de ţigară, lipsa asistenţei medicale corespunzătoare, hrana inadecvată, termenul detenţiei şi impactul specific pe care aceste condiţii le-ar fi avut asupra sănătăţii reclamantului, Curtea a considerat că suferinţele îndurate de reclamant depăşesc nivelul inevitabil inerent detenţiei şi a constatat că suferinţele care au urmat au depăşit nivelul de severitate în sensul art. 3 din Convenţie.

24. În contextul dat, CtEDO a menţionat că art. 3 din Convenţie impune statului obligaţia de a se asigura ca persoana să fie deţinută în condiţii care sânt compatibile cu respectarea demnităţii umane, astfel încât modul şi metodele de executare a măsurilor impuse sau a pedepsei să nu- i cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi, având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei, să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (cauza Kedla vs Polonia, hotărârea din 26.10.2000).
25. În cauza Baştovoi vs Moldova (hotărârea din 28.11.2017), CtEDO a subliniat natură recurentă a problemelor legate de condiţiile proaste de detenţie în Penitenciarul nr. 13 din Chişinău. Ea a observat că ea a indicat anterior autorităţilor că acestea urmează să adopte măsuri adecvate pentru a pune capăt a ceea ce pare a fi o problemă sistemică (Cristioglo c. Moldovei, 26 aprilie 2016).
26. Examinând recursul Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul, cu casarea încheierii contestate și remiterea cauzei la rejudecare.
27. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
28. La fel, conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.
29. În conformitate cu dispozițiile art. 449 din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.
30. În continuare, Colegiul penal constată că Istrati Simion ***** a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 20.05.2019 în baza art. 186 al. 2 lit. b), c) CP; art.186 alin- 2 lit. c), d) CP, conform art. 84 CP, conform art. 85 CP sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 16.11.2017 stabileşte pedeapsa definitivă de 11 ani 6 luni închisoare cu executare in penitenciar de tip semiînchis. Hotărîre rămasă definitivă la data de 04.06.2019.
31. Prin încheierea Jud. Chişinău sed. Ciocana din 02.06.2021 s-a respins ca fiind neîntemeiată plîngerea condamnatului Istrati Simion împotriva

administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă condiţii de detenţie în penitenciarul nr. 4 al ANP al MJ în perioada 18.04.2019 pînă la 02.06.2021, indicând că acestea, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. Respinge ca fiind tardivă plângerea condamnatului Istrati Simion împotriva administraţiei instituţiei penitenciarele nr. 4 şi 13 ale ANP al MJ, în perioadele 12.04.2017-12.07.2017; 12.07.2017-16.08.2018; 16.08.2018-06.09.2018-06 09.2019-14.03.2019; 14.03.2019-18.04.2019.

32. Iar, prin încheierea Jud. Chişinău sed. Ciocana din 06.09.2023 s-a redus pedeapsa lui Istrati Simion, cu 1/3, in temeiul Legii nr. 243 din 21.12.2021.

33. Astfel, Istrati Simion ***** a trimis poştal la data de 18.12.2023, plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare invocând că a fost şi este deţinut în penitenciarul nr. 4 Cricova, în care este deţinut în Penitenciarul nr. 4 pînă în prezent, în condiţii inumane şi degradante de detenţie.

34. Iar, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2024, s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Istrati Simion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova prin care invocă condiţii de detenţie în instituţiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pe perioada 21.06.2021 pînă în prezent.

35. Colegiul penal analizînd materialele cauzei reține că soluția judecătorului de instrucție este pripită și nemotivată.

36. În conformitate cu prevederile art. 473^2 alin. (1)-(5) din Codul de procedură penală, „alin. (1) plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. Alin. (2) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin. (1) trebuie să conţină datele privind perioada si locul detenţiei, precum si descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi, copiile plângerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, si răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu

anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Alin. (2^1) În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin. (2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor. Alin. (2^2) Dacă condamnatul îndeplineşte în termen toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie, plângerea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă. Alin. (2^3) Verificarea condiţiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucţie din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă şi în următoarele cazuri: lit. a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade; lit. b) există o hotărâre a Curţii Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade; lit. c) plângerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la alin. (5); lit. d) plângerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; lit. e) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează plângerea condamnatului care are ca obiect aceleaşi perioade de detenţie. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanţa sesizată ultima. Alin. (2^4) Încheierea privind declararea plângerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părţi în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoştinţă de aceasta. Alin. (2^5) Declararea plângerii inadmisibile în baza temeiurilor prevăzute la alin. (2^3) lit. a)-c) exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu acelaşi obiect. Alin. (3) Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. Alin. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. Alin. (5) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie”.

37. În condiţiile art. 473^3 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, „alin. (2) sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de

condamnat şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare. Alin. (3) pentru examinarea plângerii, reprezentantul administraţiei instituţiei penitenciare prezintă instanţei de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretenţiile invocate de condamnat în plângere, cu menţionarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condiţiilor de detenţie contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului si a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administraţiei instituţiei penitenciare".

38. Subsecvent, raportând prevederile legale nominalizate supra la materialele cauzei Colegiul reține că instanța de fond pripit a considerat plîngerea condamnatului neîntemeiată, or din conținutul actului judecătoresc se atestă că instanța a preluat în mod independent doar alegațiile menționate de reprezentatul instituției penitenciare, punând la baza încheierii în exclusivitate doar raportul instituției penitenciare, care de fapt descrie la general condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 4 Cricova, însă nu a verificat în mod individual în ce condiții s-a deținut condamnatul Istrati Simion, dacă aspectele invocate în plîngere corespund sau nu adevărului, relevant fiind și faptul că pe de o parte condamnatul invocă condiții de detenție inumane, cu referire la supraaglomerare, igienă, condițiile sanitare, iluminare, iar pe de altă parte normele legale ce guvernează raporturile în speță indică expres că sarcina probațiunii îi revine instituției penitenciare.

39. Relevant este și faptul că deși instanța reține redacția nouă a art. 473^2 din Codul de procedură penală, stabilind eventual că plîngerea nu este însoțită de probe, era în drept să facă uz de prevederile alin. (2^1) al acestei norme.

40. CEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

41. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei

judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

42. Colegiul penal în ordine de recurs, nu este în drept să administreze probe suplimentare, necesare pentru adoptarea unei hotărâri legale şi neîntemeiate, cu pronunţarea asupra tuturor motivelor din plângere, motiv pentru care, recursul urmează a fi admis, încheierea contestată urmînd a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanţa de fond în alt complet de judecată.

43. Reieșind din cele sus-indicate, conducându-se de art. 449 alin. (1) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul avocatului Eduard Calmați în interesele condamnatului Istrati Simion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2024.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 aprilie 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Istrati Simion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova prin care invocă condiţii de detenţie în instituţiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pe perioada 21.06.2021 pînă în prezent și remite cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan

Judecătorii: Denis Băbălău

Vladislav Schibin